

GRØFTERØR AV FINÉR.

I siste melding fra Statens forsøksgård på Forus gir forsøksleder Hønningstad en beskrivelse av en av ham og mekaniker Arne Arneson konstruert maskin for automatisk fremstilling av finér-grøfterør. Maskinen, som nedskriveren av disse linjer har hatt anledning til å se i arbeide, er en overmåte sindrik innretning som nok var verd å ofre noen linjer på. Imidlertid har det ferdige produkt, finérrørene, størst interesse for tidsskriftets lesere, og vi skal derfor etter Hønningstad med noen ord omtale disse rør.

Rørene blir laget på den måte at en finérplate bøies om en cylinder, der dannes et rør som langs skjøten holdes sammen av en over- og en underliggende list. Ved hjelp av 9 trådbøiler festes det hele sammen, de frie ender av trådbøilene tvinnes sammen inne i røret. Som materiale anbefales først og fremst asp, men da dette faller dyrt, benyttes mest mulig kvistfri furu. Rørene lages 1 m. lange, diameter 7 cm., rørenes veggtykkelse er 1,7 mm. Til et rør medgår i alt 784 cm.³ trevirke inklusive lister. Under tørkningen vil rørene krympe sterk i lengderetningen, så der dannes sprekker; for å undgå dette gjennemsages nu rørene helt ned til listen med ca. 11 cm. mellomrum. Derved blir sprekkdannelsen jevnt fordelt, og når rørene legges ned i fuktig grunn vil sprekkenes forsvinne.

I fig. 1 og 2 gjengis etter Hønningstads beretning fotografier av de ferdige rør, rørskjøter og rørforbindelser. Som det sees på fig. 2 dannes forbindelsen mellom suge- og samlegrøft ved hjelp av en trelur.

En stor fordel ved rørene er at de er meget lette, 100 l. m. rør i kasse oppgis å veie bare 50—60 kg. Prøver har også vist at rørene er meget motstandsdyktige mot trykk. Hvad varigheten angår, så har man ikke lang nok erfaring å bygge på til å kunne uttale sig med sikkerhet om dette, men i myr må man anta at de holder sig lenge. For andre jordarter impregneres rørene med kreosotolje for å gjøre dem holdbare.

Fig. 1. 1) Fuktig rør uten sprekkdannelse. 2 og 3) Tørre rør. 4) Rørskjøt. 5) Rørskjøt med platelås.

Hvordan prisen vil komme til å stille sig er det vanskelig å uttale sig om før eller en tids ordinær fabrikkmessig fremstilling, men det antas at prisen vil komme til å dreie sig om ca. 15 øre pr. m. for uimpregnerte og ca. 18 øre pr. m. for impregnerte rør.

Idéen til fremstilling av finérgrøfterørene skyldes fylkesagronom Norheim i Rogaland. Ved et intimt samarbeide mellom Norheim, Hønningstad og Arneson har så ideen fått fast form, og den sindrike løsning av selve fremstillingen som nu er fremlagt, lover godt for et gunstig resultat såvel når det gjelder rørenes tekniske utførelse som prisspørsmålet.

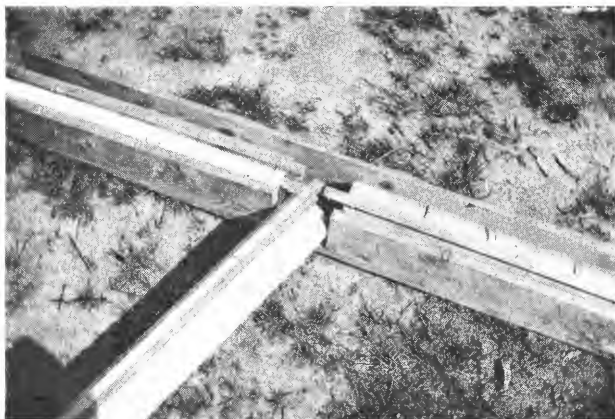

Fig. 2. Forbindelse mellom samle- og sugegrøft.
(De øverste bord i treluren er fjernet.)

LITTERATUR.

Nye forsøksmeldinger:

Hagerup, Hans: Melding frå Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra. Det 24de og 25de arbeidsår 1931 og 1932.

Innhold: 1. Det norske myrselskaps forsøksstasjon gjenom 25 år (1907—1932). 2. Ver og vekst m. v. på Mæresmyra 1931 og 1932 (ved A. Hovd). 3. Røyking mot nattefrost på Mæresmyra (ved A. Hovd). 4. Samanlikning millom kvævegjødselslag på myrjord.

*

Hønningstad, A: Melding fra Statens forsøksgård på Forus for 1932.

Innhold: 1. Temperatur og nedburd m. m. på Forus 1932 (ved H. J. Eikeland). 2. Litt om verlaget og havreavlingane (ved H. J. Eikeland). 3. Maskin for automatisk fabrikkasjon av finérgrøfterør.